

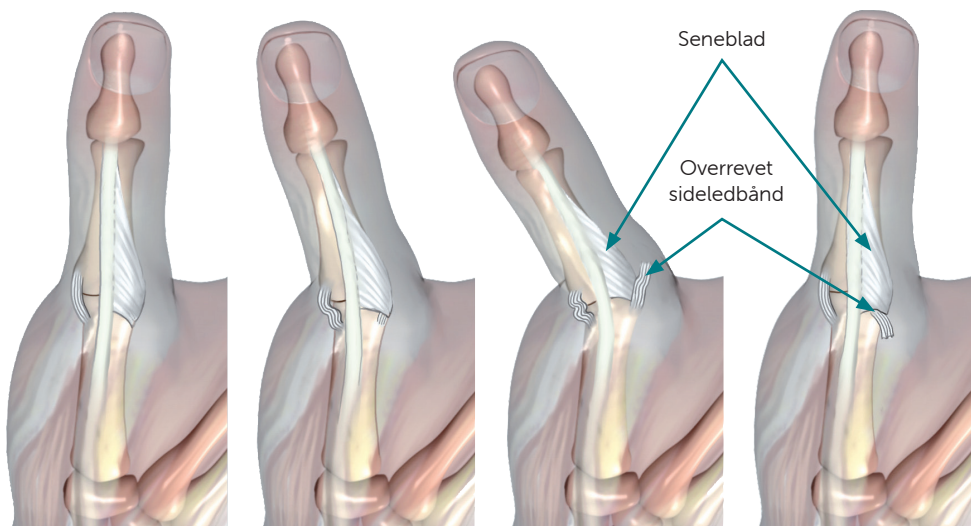
Skade på sideledbånd i tommelen

Ved slag, vrid eller overstrækning kan der opstå ledbåndsskader i hånden og fingrene. Ofte er det tommelfingerens grundled, det går ud over, hvis du i et fald får vredet tommelfingeren.

Tommelfingeren har 3 led, rodled, grundled og yderled. Grundleddets stabilitet afhænger af sideledbåndene på begge sider af leddet. Sideledbåndet er vigtigt, idet det stabiliserer leddet ved pincetgrebet. Hvis dette sideledbånd beskadiges, hæmmes tommelfingerens funktion betydeligt.

Årsager til skade på tommelfingerens ledbånd

Sideledbåndet kan overrives, hvis tommelen trækkes udad fra hånden. Overrivning af sideledbåndet sker ofte ved fald på ski, hvor tommelen fanges i hård sne eller af skistavens strop. Side-

Normal tommelfinger

Vrid af tommelfinger

Senebladet forhindrer sideledbåndet i at hele ordentlig igen

ledbåndet afrives oftest på det sted, hvor det fæstner på tommelfingerens grundstykke. Senebladet, der dækker knoglen, forhindrer ledbåndet i at hele ordentlig igen.

Symptomer på skade af tommelfingerens ledbånd

Skade på sideledbåndet giver smerter fra tommelens grundled og løshed af leddet. Løsheden nedsætter gribekraften i tommelfingeren, specielt bliver pincetgrebet dårligt. Har tilstanden stået på længe, kan ledfladerne i grundledet blive beskadiget, så der udvikles slidgigt i leddet.

Behandling af skade på tommelfingerens ledbånd

Kommer du til behandling inden for de første uger efter, at skaden er opstået, kan man reparere det skadede ledbånd ved en operation. Det er i disse tilfælde muligt at lægge ledbåndet på plads og fæstne det til knoglen med et minianker og efterbehandle med bandage i 5 uger.

Er ledbåndsskaden kronisk, dvs. mere end ca. 6 uger gammel, er det ikke altid muligt at reparere på det oprindelige ledbånd. Man må derfor enten stivgøre grundledet eller indsætte

et nyt ledbånd. Hvilken metode, der anvendes, tages der tages stilling til i hvert enkelt tilfælde.

Forundersøgelse

Inden beslutningen om en operation af ledbåndsskade af tommelfingeren kommer du til forundersøgelse hos en af vores speciallæger i håndkirurgi.

Ved forundersøgelsen fortæller du om dine symptomer og ønsker. Speciallægen undersøger din hånd / tommelfinger og forklarer dig hvilke behandlingsmuligheder, der foreligger. Sammen beslutter I, om en operation er det rette for dig. Speciallægen vil i så fald gennemgå forløbet samt mulige bivirkninger og komplikationer med dig. I taler også om, hvad du kan forvente dig af operationen og vigtigheden af genoptræningen.

Forventninger

Speciallægen vil orientere dig om, hvad du kan forvente af operationen. Det afhænger af, hvor gammel skaden er og hvilken operation, vi kan tilbyde.

Bliver ledbåndsskaden opereret i løbet af de første uger, er der god sandsynlighed for, at du kan få næsten normal funktion af tommelfingeren igen. Det er dog et langt forløb, og du skal have stor tålmodighed, da der kan gå ½ - 1 år, inden slutresultatet opnås.

Forberedelse

Vi anbefaler, at du inden operationen har læst denne folder samt folderen "Generel vejledning i forbindelse med din operation".

Faste

Du aftaler med speciallægen ved forundersøgelsen, hvordan du skal bedøves til operationen.

Du får enten en nerveblokade, hvor hele armen er bedøvet eller du får en fuld bedøvelse. Du skal i begge tilfælde møde fastende.

Pause med medicin

Se angående dette i folderen "Generel vejledning i forbindelse med din operation" eller "Vanlig medicin i forbindelse med din operation".

Dagkirurgi (ambulant)

Operationen bliver lavet som dagkirurgi, og du kan forvente at være klar til at blive udskrevet få timer efter operationen.

Operation

Operationen varer ca. 1 time.

Hånden "sprittes af" 2 gange for at fjerne bakteriefloraen.

Operationen bliver lavet i blodtomhed. Dvs. der bliver lagt en stram blodtryksmanchet på overarmen. Denne nedsætter blodtilførelsen til

hånden under operationen. Dermed får speciallægen bedre forhold under operationen. Hvilken operationsmetode, der anvendes, afhænger meget af skadens omfang, og hvor gammel skaden er.

Foretages der en stivgørelse af leddet, bliver der sat nogle ståltråde (K-tråde) ind i leddet, som er med til at holde ledfladerne sammen, så de kan vokse sammen. Dermed bliver leddet stift.

Der bliver lagt lokalbedøvelse i sårene ved operationens afslutning.

Der bliver lagt en gipsskinne og en håndforbinding på, så fingeren kan holdes i ro.

Efter operationen

Efter operationen taler du med speciallægen og sygeplejersken, som informerer om planen og eventuelle forholdsregler i tiden efter operationen.

Smerter

Både lokalbedøvelse af hånden og en nerveblokade af hele armen giver smertelindring de første timer. En nerveblokade virker i 12 - 24 timer.

Der kan på trods af blokaden være smerter umiddelbart efter operationen, og vi anbefaler, at du på operationsdagen starter med fast smertestillende medicin. Det vil være i form af håndkøbsmedicin. Det er vigtigt, at du starter med at tage

fast smertestillende medicin, inden virkningen af blokaden ophører. Der ved har du smertestillende medicin i blodet, når virkningen af blokaden forsvinder.

Efter stivgørende operation

Anbefales at smertestillende gigtmedicin (NSAID) benyttes i så lille omfang som muligt, da det kan nedsætte knoglehelingen.

Aktivitet

Efter operation af hånden skal du holde den højt hævet de første døgn for at mindske smerter og hævelse.

Har du fået en nerveblokade, har du ikke fuld kontrol over armen, så længe blokaden virker. Du får derfor en slynge på, som armen kan hvile i, indtil du har kontrol over armen igen.

Efter udskrivelsen

Smerter

Der vil være smerter i hånden efter operationen. Vi anbefaler, at du tager smertestillende medicin med faste intervaller. Du må forvente at skulle holde hånden i ro den første tid.

Hævelse

For at undgå hævelse i hånd og fingre er det vigtigt, at du holder hånden over hjertehøjde de første par dage. Dette gælder også om natten. Du kan fx have en stor pude i sengen, som armen kan hvile op af. Du bør også lave pumpeøvelser for at forebygge hævelse. Det gør du ved at

række armen i vejret og herefter knytte og strække fingrene (dem du kan) i et roligt tempo i ca. 1 minut. Gentag dette 1 gang i timen i de vågne timer.

Undgå at svinge og lave for meget med armen, mens hånden er nedad. Dette giver mere hævelse af hånden.

Forbinding/gipsskinne

Forbindingen/gipsskinnen lades urørt, indtil du kommer til ambulans opfølgning.

Bad

Forbindingen må ikke blive våd. Du skal have en plasticpose over hånden ved brusebad.

Aktivitet og daglige gøremål

Daglige gøremål kan optages i det omfang, det kan lade sig gøre.

Sport

Hvornår du kan genoptage din sportsaktivitet er individuelt, og du skal tale med speciallægen om dette.

Arbejde og sygemelding

Du skal regne med at være sygemeldt i 5-6 uger. Hvis du har hårdt fysisk arbejde, kan denne periode være længere - op til 10-12 uger..

Genoptræning

Efter fjernelse af bandagen vil grundledet være stift. Genoptræning kan derfor være nødvendigt i nogle tilfælde. Genoptræningen kan foregå i kommunalt eller privat regi. Vi skriver en henvisning til dig.

Fjernelse af tråde og opfølgning

Efter 2 uger får du fjernet gipsskinnen, forbindingen og trådene. Det får du gjort hos os, hvis ikke andet er aftalt. Herefter genanlægges gipsskinnen, som skal forventes anlagt ialt 5-6 uger fra operationstidspunktet.

Hvis du har fået lavet en stivgørende operation, skal du forvente at de indvendige ståltråde (K-tråde) skal fjernes efter i alt 6 - 10 uger. Dette kan gøres i lokalbedøvelse.

Mulige bivirkninger og komplikationer

Du vil have smerter og hævelse i den første tid efter operationen.

Infektion

I forbindelse med en operation er der altid en lille risiko for, at der kan komme infektion i såret.

Føleforstyrrelser

Undertiden kan der være føleforstyrrelser på leddets overside i en periode. Det skyldes, at nogle af de små følenerver i huden er blevet skåret over i forbindelse med operationen. De vil vokse sammen igen, men det kan tage lang tid, inden følesansen bliver normal igen (1/2 - 1 år).

Manglende heling efter stivgørende operation

Ved stivgørende operation, er der en risiko for, at knoglen ikke heler. Dette ses oftest hos rygere og hos patienter, der tager gigtmedicin.

Aalborg

Sofiendalsvej 97
DK - 9200 Aalborg SV
Tlf. +45 3637 2750
aalborg@aleris.dk

Bavnehøjvej 2
DK - 6700 Esbjerg
Tlf. +45 3637 2700
esbjerg@aleris.dk

Aarhus

Brendstrupgårdsvej 21 A, 1. sal
DK - 8200 Aarhus N
Tlf. +45 3637 2500
aarhus@aleris.dk

Herning

Poulsgade 8, 2. sal
DK - 7400 Herning
Tlf. +45 3637 2600
herning@aleris.dk

Esbjerg

Aleris Hospitaler - Øst

København

Gyngemose Parkvej 66
DK - 2860 Søborg
Tlf. +45 3817 0700
kobenhavn@aleris.dk

Ringsted

Haslevvej 13
DK - 4100 Ringsted
Tlf. +45 5761 0914
ringsted@aleris.dk

www.aleris.dk

KNDE 22